

Monitoring kleine marterachtige

als verplichting uit ontheffing OD.334911

Periode 2021 - 2022

Monitoring kleine marterachtige

als verplichting uit ontheffing OD.334911

Periode 2021 - 2022

Projectleider	M. Korthorst
Auteur	K.N. Raatjes
Opdrachtgever	Gemeente Haarlemmermeer Postbus 250 2130 AG Hoofddorp
Contactpersoon opdrachtgever	B. van Melis
Foto's en afbeeldingen	C. van den Tempel en K.N. Raatjes
Projectnummer	M-21-50539
Wijze van citeren	Raatjes K.N. (2022). Monitoring kleine marterachtige als verplichting uit ontheffing OD.334911. Periode 2021 - 2022. M-21- 50539. Natuurlijke Zaken, Heiloo.

© Natuurlijke Zaken
De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland
Postbus 222
1850 AE, Heiloo
088-0064400
www.natuurlijkezaken.nl

Inhoudsopgave

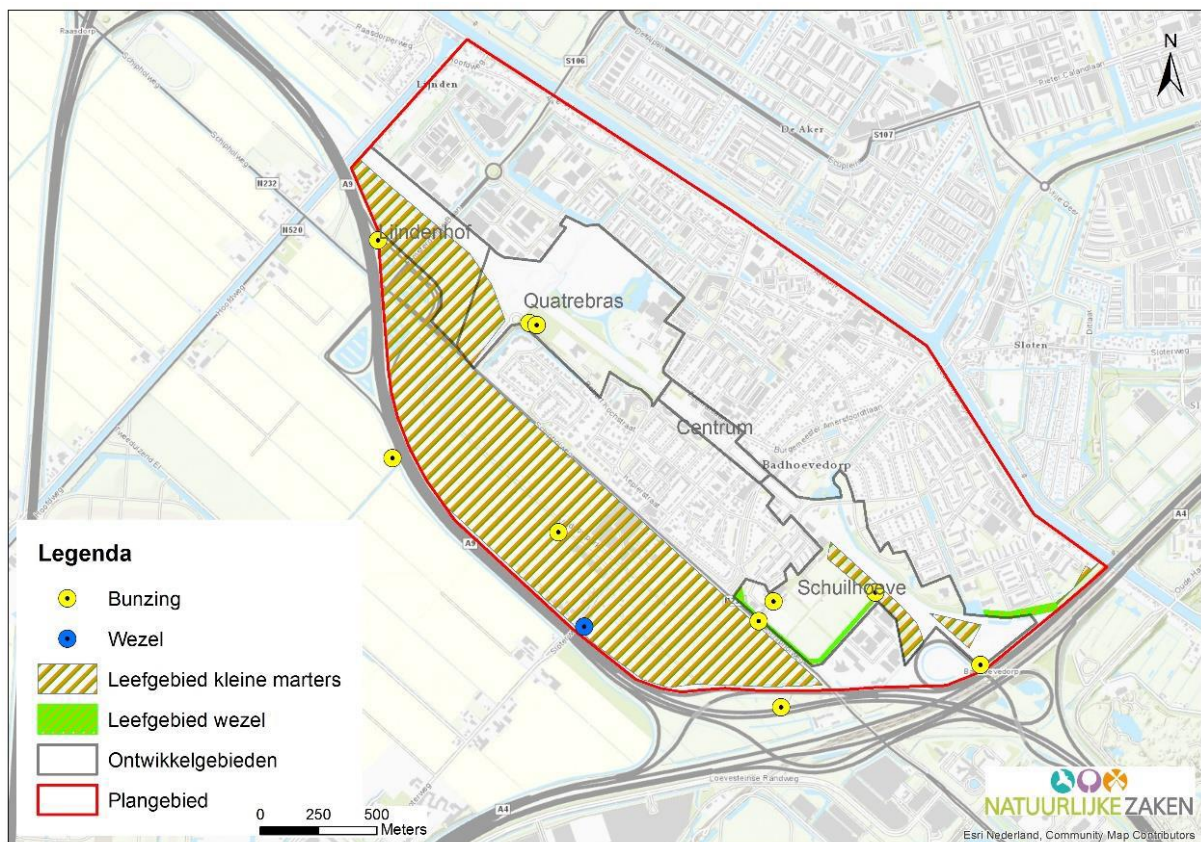
MONITORING KLEINE MARTERACHTIGE	2
INHOUDSOPGAVE	3
1 INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 ONTHEFFING	5
2 METHODE	7
3 RESULTATEN MARTERMONITORING.....	8
3.1 2021.....	8
3.2 2022.....	9
4 OVERIGE WAARNEMINGEN	10
4.1 ANDERE ZOOGDIEREN OP DE CAMERAVALEN.....	10
4.2 KLEINE MARTERS UIT DE NDFF	11
5 CONCLUSIE EN SAMENVATTING	12
6 LITERATUUR	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2018 is Badhoevedorp weer samengekomen als één dorp. De A9 die voorheen door het dorp heen liep is in dat jaar namelijk verlegd en verwijderd. Het ruimtebeslag van het oude wegtracé worden gebruikt om nieuwe hoogwaardige woongebieden te realiseren met aantrekkelijke openbare ruimten. Rondom het Wandelbos wordt de woonwijk Quatrebras aangelegd. Dit betreft een groen en parkachtige wijk. Tevens wordt het winkelcentrum van Badhoevedorp aangepakt en vernieuwd. Het huidige sportpark Schuilhoeve wordt in de nabije toekomst verplaatst om ruimte te maken voor de woonwijk Schuilhoeve. Deze wijk zorgt voor een optimale verbinding tussen de twee oude en bestaande wijken en verandert in een eigentijds tuindorp. Het bedrijventerrein Lijnden-Oost wordt uitgebreid met de locatie Lijndenhof. Dit bedrijvenpark krijgt een mooie uitstraling met veel groen en water. Aan de zuidzijde van het dorp komt een nieuw sport- en recreatiegebied, De Veldpost. Deze grootschalige gebiedsontwikkeling zorgt voor allerlei ruimtelijke ontwikkelingen de komende jaren in Badhoevedorp.

Bij verschillende onderzoeken is vastgesteld dat kleine marters voorkomen in en rondom Badhoevedorp. Met name bunzing wordt met enige regelmaat vastgesteld. Ook wezel is meerdere malen waargenomen. Van alle kleine marterachtigen is alleen hermelijn (nog) niet gevonden in het gebied. Echter, voor al deze soorten is wel geschikt leefgebied aanwezig binnen Badhoevedorp (zie Figuur 1-1). Hierom is een ontheffing aangevraagd voor alle gebiedsontwikkelingen in Badhoevedorp. Deze is verkregen in juni 2021 (OD.334911). Het uitgangspunt hierbij is het in stand houden, dan wel verbeteren van het leefgebied van deze soorten in Badhoevedorp. Met het in stand houden van het leefgebied wordt de gunstige staat van instandhouding van de populatie veiliggesteld.

Figuur 1-1. Badhoevedorp en de potentiële leefgebieden en waarnemingen van kleine marters in 2009 - 2020. De stippen betreffen waargenomen puntwaarnemingen. De gearceerde vlakken geven het leefgebied weer.

1.2 Ontheffing

Op 2 juni 2021 heeft de Omgevingsdienst NHN besloten dat op grond van artikel 3.8 lid 1 van de Wnb aan de Gemeente Haarlemmermeer een ontheffing te verlenen voor:

- Artikel 3.1, lid 1, onder b van de Wnb voor zover het betreft het opzettelijk beschadigen en vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van bunzing, hermelijn en wezel.

Ten behoeve van binnen een groot gebied van Badhoevedorp in stand houden of verbeteren van leefgebied bunzing, wezel en hermelijn en inrichten van groene zones ten behoeve bewoners aan Bebouwde kom van Badhoevedorp en zone daarbuiten begrensd door de Ringvaart, de Hoofdvaart, de A4 en de (omgelegde) A9 te Badhoevedorp, Gemeente Haarlemmermeer.

Voorschriften en beperkingen

Aan het besluit zijn voorschriften en beperkingen verbonden. Als hier niet aan voldaan wordt, kan de ontheffing worden ingetrokken. Tevens is dan sprake van een economisch delict. De voorschriften staan hieronder benoemd:

Algemene voorschriften¹

1. De ontheffing wordt slechts voor bunzing, hermelijn en wezel verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die in de aanvraag staan.
3. Werkzaamheden zijn de handelingen in het projectgebied die deze ook aantasten.
4. Wanneer andere beschermde soorten worden aangetroffen en/of verblijfplaatsen/ leefgebied wordt aangetast, moet direct de omgevingsdienst benaderd worden.
5. Wanneer de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast, wanneer de planning niet gehaald wordt, of wanneer de werkzaamheden afwijken van ontheffing, dan moet contact gezocht worden met de Omgevingsdienst.
6. De ontheffing mag alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffingshouder of in opdracht van de ontheffingshouder.
7. De ontheffing dient bij werkzaamheden aanwezig te zijn op locatie.
8. De werkzaamheden en voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundig ecooloog.
9. De ontheffingshouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen. Iedereen die zich bezighoudt met de werkzaamheden moet van het werkprotocol op de hoogte zijn en weten wat hierin staat.

Meldingsplicht

10. De ontheffingshouder moet minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden dit melden aan de omgevingsdienst.

Specifieke voorschriften

11. Er moet minimaal 17 hectare leefgebied aangelegd te worden, dat tevens geschikt is voor verblijfplaatsen en 110 hectare leefgebied met hoofdfunctie foerageren, voor de soorten bunzing, wezel en hermelijn.
12. Er moet minimaal 8 hectare gebied geschikt voor verblijfplaatsen van bunzing, 2 hectare gebied voor verblijfplaatsen van hermelijn en 1,5 hectare gebied voor verblijfplaatsen van wezel worden gerealiseerd.
13. Ter compensatie van de verblijfplaatsen van de wezel dienen zes marterhopen te worden aangelegd van minimaal 2 meter hoog, 2 meter breed en 1 meter diep. De in- en uitgangen van de marterhopen dienen dekking te bieden en in verbinding te staan met takkenrillen of reeds aanwezige dekking of geleiding biedende structuren. De marterhopen moeten aan de binnenzijde gedurende het hele jaar droog blijven.

¹ De voorschriften zijn niet letterlijk overgenomen uit de ontheffing en aangepast voor de leesbaarheid van dit document. Zie ontheffing (OD.334911) voor werkelijke uitwerking.

14. De nieuw in te zaaien groengebieden moeten ingezaaid worden met inheemse en gebiedseigen soorten.
15. De nieuw aan te leggen struwelen moeten bestaan uit ruige soorten welke goed dekking geven en tegelijkertijd vruchten dragen om prooidieren aan te trekken. Het gaat hier om de soorten braam, meidoorn, sleedoorn en vlier.
16. De werkzaamheden moeten in één richting worden uitgevoerd richting blijvende groene gebieden.
17. Honden mogen alleen loslopen in gebieden die daarvoor zijn aangewezen.
18. Tot twee jaar na afronding van de werkzaamheden moet u middels een jaarlijkse monitoring onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van bunzing, wezel en hermelijn. De resultaten van de monitoringsonderzoeken moeten jaarlijks in januari bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord aangeleverd worden onder vermelding van zaaknummer OD.334911.

Met betrekking tot dit laatste specifieke voorschrift is voorliggende rapportage opgesteld.

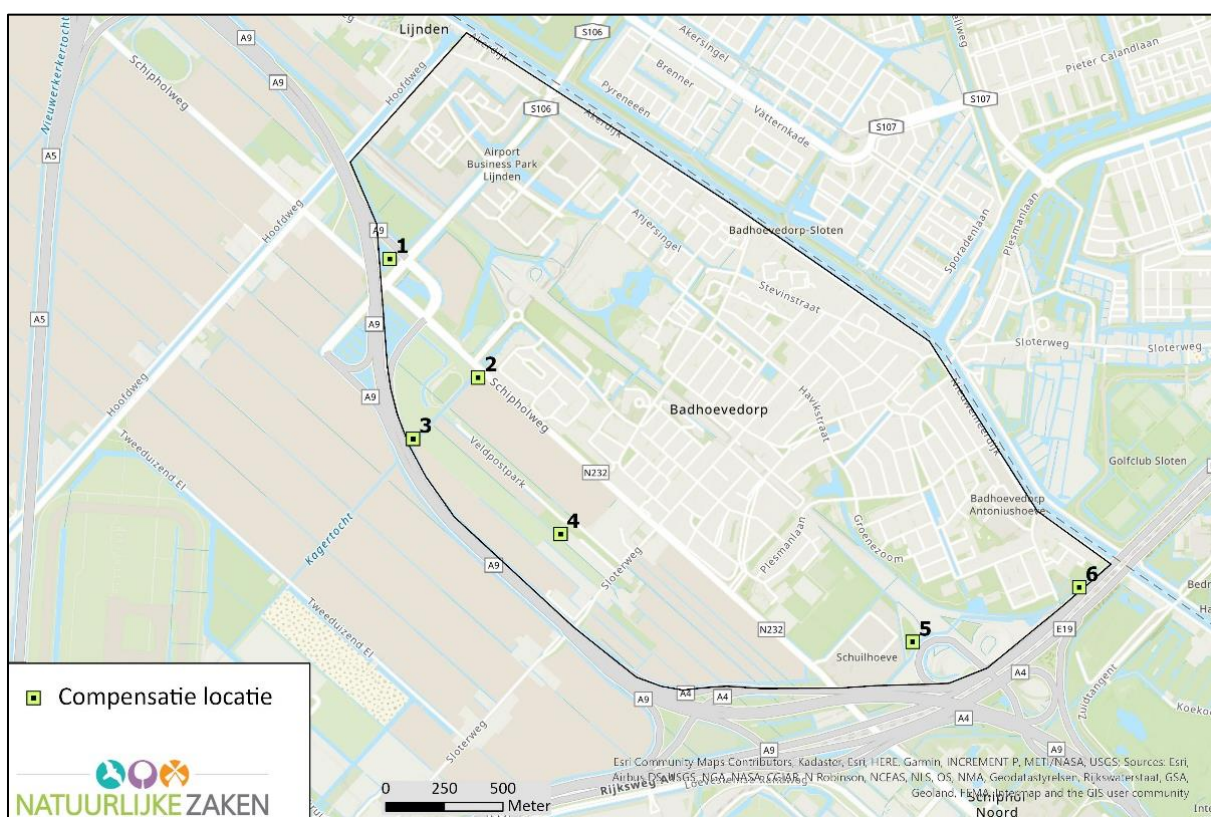
2 Methode

In de ontheffing is opgenomen dat monitoring naar kleine marters dient plaats te vinden. Dit moet jaarlijks, tot 2 jaar na afronding van de laatste grootschalige uitvoering.

- De resultaten van de monitoring dienen jaarlijks bij de omgevingsdienst te worden ingediend onder vermelding van zaaknummer OD.334911.

De monitoring wordt uitgevoerd volgens het protocol zoals dat omschreven is door S. Bouwens (2017).

In alle zes de verblijfplaatsgebieden zal met behulp van cameravallen gedurende 4 weken in de periode april tot en met september worden gemonitord of er kleine marters aanwezig zijn. Ook is het mogelijk om buiten deze periode te monitoren. Indien dit wordt gedaan dient de camera minimaal 12 weken in het veld gelaten te worden. Het monitoringsonderzoek wordt uitgevoerd op een zestal locatie waar nieuwe mogelijkheden voor verblijfplaatsen worden aangelegd (toekomstige situatie). Deze zes locaties zijn weergegeven in Figuur 2-1.

Figuur 2-1. Locaties waar monitoring dient plaats te vinden.

Tabel 2-1. Gegevens bezoekdata 2021 en 2022.

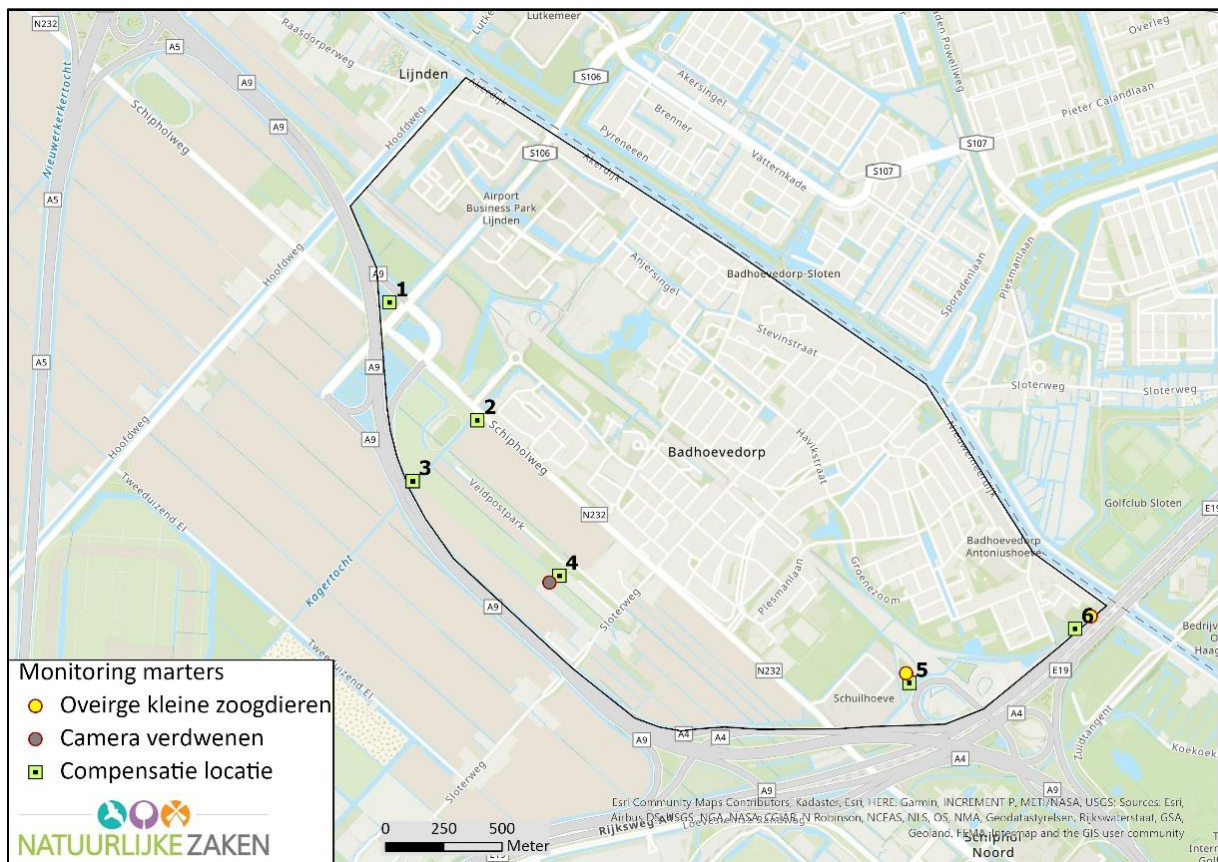
Locatie	2021		2022	
	Datum start	Datum stop	Datum start	Datum stop
1	-	-	21 september	Kapot 28 oktober
2	-	-	4 november	9 december
3	-	-		
4	22 oktober	Weg 2 november	2 december 2021	20 april
5	20 augustus	2 oktober	-	-
6	20 augustus	Weg 9 september	21 september	9 december

3 Resultaten martermonitoring

3.1 2021

In 2021 is op één locatie een volledige monitoring uitgevoerd. Dit betreft locatie 5. Hier heeft de struikrover 6 weken gestaan. De struikrover is een speciale buis waarmee marters met een wildcamera gefotografeerd of gefilmd kunnen worden. Er zijn geen marters voor de camera verschenen. Wel zijn bosmuis en egel vastgelegd.

Op locatie 4 en 6 is de monitoring gestart, maar zijn de veldwerkmaterialen voortijdig uit het veld verdwenen door externen (gestolen). Op locatie 6 is de camera tussentijds wel gecontroleerd en zijn de beelden bekeken. Hier zijn geen kleine marterachtigen waargenomen. Van locatie 4 zijn geen gegevens verkregen, bij de eerste controle was de camera al weg.

Figuur 3.1. Locaties waar monitoring heeft plaatsgevonden in 2021.

3.2 2022

In 2022 is op twee locaties volledige monitoring uitgevoerd. Dit betreft locatie 4 en 6. Op deze locaties hebben de struikrovers langer dan 12 weken gelegen. In totaal is er eenmaal een marter verschenen voor de camera, namelijk een bunzing. Deze waarneming is te zien in onderstaande foto. De betreffende foto is genomen op locatie 4. Dit betrof een moestuincomplex aan de Sloterweg. Aangezien het een enkele waarneming in de winter betreft, wordt niet aangenomen dat de verblijfplaats in de omgeving ligt.

Op locatie 1 is de monitoring wel gestart, maar zijn de veldwerkmaterialen voortijdig in het veld beschadigd door een maaimachine. Door deze actie, het maaien van de monitoringslocatie, was het terrein niet meer geschikt voor de onderzoeksdoeleinden. Het gebied was namelijk niet meer optimaal voor kleine marterachtigen, aangezien het kort gemaaid was. Hierom is er gekozen om het onderzoek te vervolgen op locatie 2. Hier heeft de camera gestaan voor de rest van de onderzoeksperiode (jaar 2022).

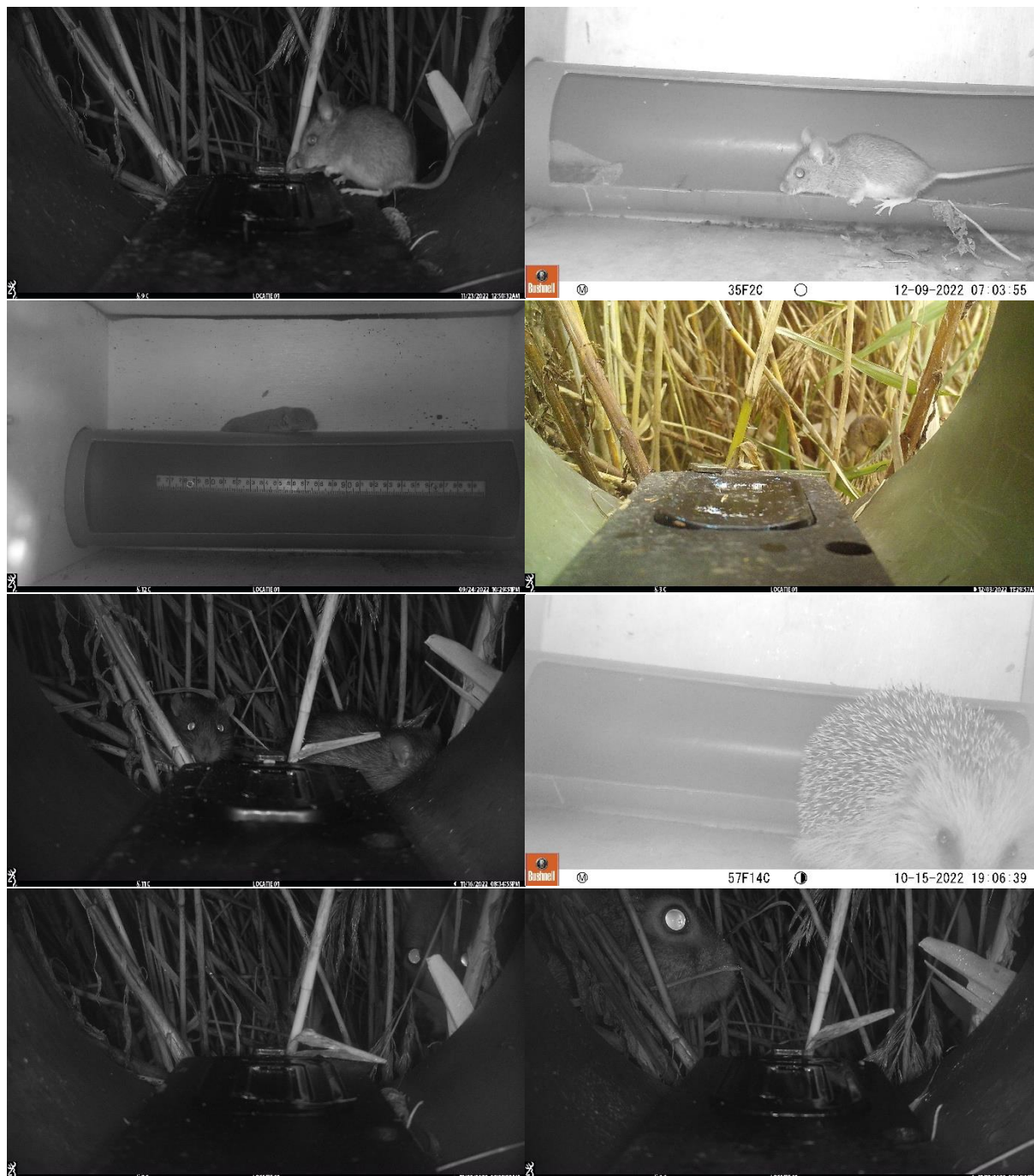
Figuur 3-1. Waargenomen bunzing op de monitoringslocatie 4.

4 Overige waarnemingen

4.1 Andere zoogdieren op de cameraval

Tijdens de onderzoeken in 2021 en 2022 zijn veelvuldig andere soorten waargenomen op de camera's. De soort die het meeste is waargenomen betreft de bruine rat. Zowel op locatie 4 als 6 zijn duizenden foto's van de bruine rat gemaakt. Daarna zijn de meeste opnames gemaakt van de gewone bosmuis.

Bijzondere soorten die zijn waargenomen betreffen opnames van vos en dwergmuis. Andere soorten/opnames zijn waar te nemen in Figuur 4-1.

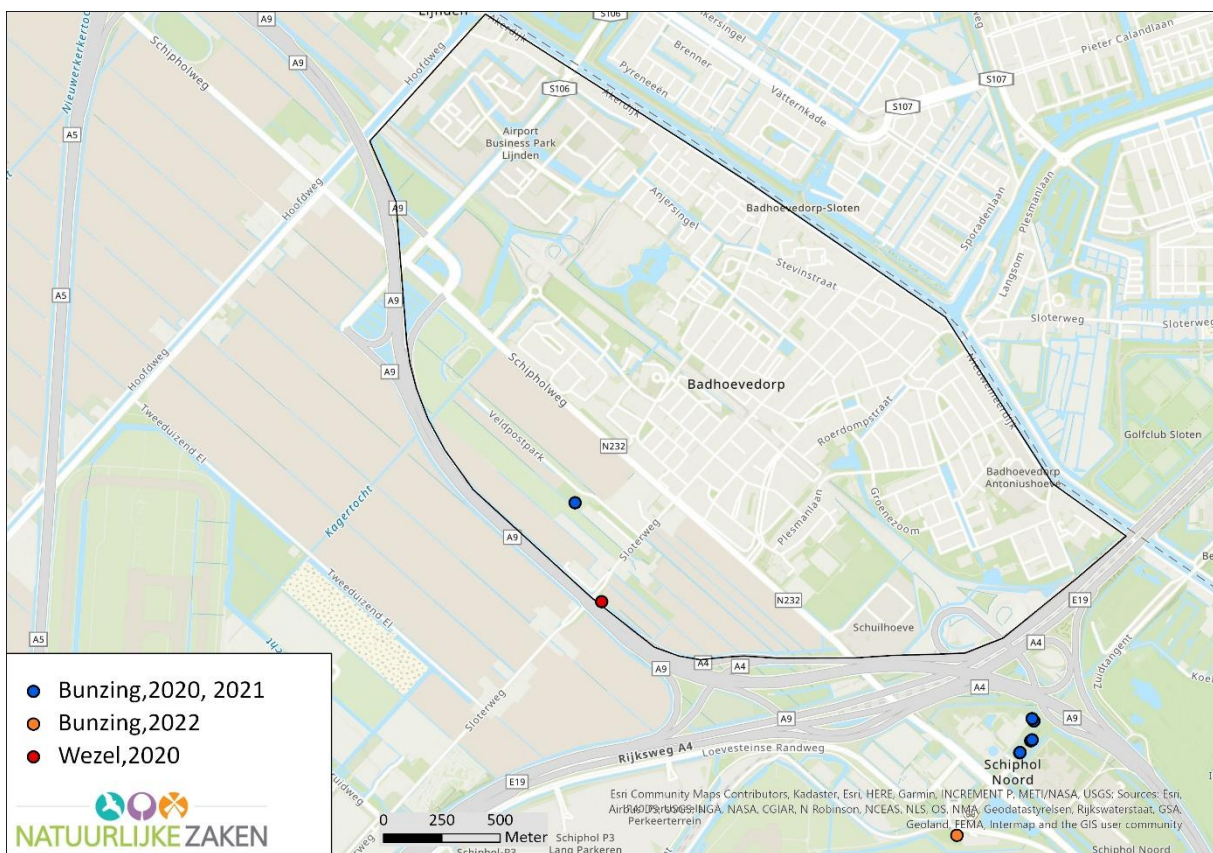

Figuur 4-1. Van boven naar beneden en links naar rechts: Gewone bosmuis; Gewone bosmuis; Huisspitsmuis; Dwergmuis; Bruine rat; Egel; Vos; Haas. Alleen gefotografeerd in 2022 in Badhoevedorp.

4.2 Kleine marters uit de NDFF

Om een compleet beeld te krijgen van de marters in Badhoevedorp is ook in de NDFF gekeken naar aanvullende waarnemingen. In Figuur 4-2 zijn de waarnemingen van de periode 2020 – 2022 te zien. Er zijn in Badhoevedorp geen aanvullende waarnemingen gedaan; de aanwezige waarnemingen zijn gedaan in het kader van het project herinrichting Badhoevedorp en stammen allemaal uit 2020/2021. In 2022 zijn er dus geen waarnemingen van kleine marterachtige door anderen gedaan.

In 2020 en 2021 zijn er ten zuiden van het knooppunt A4/A9 veelvuldig waarnemingen gedaan van bunzing. Veel van deze waarnemingen zijn gedaan met behulp van cameravallen. Op deze locatie ligt een rommelhoekje. In de direct omgeving zijn meer van dergelijke rommelhoekjes aanwezig rondom Schiphol. Verwacht werd dat hier een verblijfplaats van de soort zit. In mei 2022 is er één waarneming van bunzing nabij deze locatie bijgekomen. Dit betreft een dood gevonden exemplaar. Mogelijk betreft dit hetzelfde individu.

Figuur 4-2 Waarnemingen van kleine marters uit de NDFF in de periode 2020 – 2022.

5 Conclusie en samenvatting

In 2022 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van kleine marterachtige in Badhoevedorp. Het onderzoek is een verplichting die samenhangt met de ontwikkelingen in Badhoevedorp en de daarvoor ontvangen ontheffing Wet natuurbescherming met als kenmerk OD.334911.

Op 4 locaties heeft de Struikrover in totaal (19+12+4+7=) 42 weken gestaan. Er zijn duizenden opnames gemaakt van diverse zoogdieren (en vogels), er is slechts één bunzing waargenomen. Deze waarneming is gedaan in 2021 voor de monitoringsronde van 2022. Voorzichtig kan geconcludeerd worden dat marterachtige zeldzaam zijn in het plangebied. Er worden binnen het gebied geen verblijfplaatsen verwacht. Komende jaren zal duidelijk worden hoe zich dit verder ontwikkelt. Met betrekking tot de waarnemingen die in recente jaren zijn gedaan, kan aangenomen worden dat het zuidelijke gebied nabij de A9 het meest ideaal is als foerageergebied. Echter, in het centrum wordt geen monitoring uitgevoerd. Dit kan een scheef beeld oplevering met betrekking tot de verspreiding binnen Badhoevedorp.

6 Literatuur

Bouwens, S., 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Steunstichting VZZ, 's Hertogenbosch, Provincie Noord-Brabant.

Van den Tempel, 2021. Activiteitenplan. Kleine marters, Badhoevedorp. Natuurlijke Zaken, Heiloo.

Websites

<https://stichtingkleinemarters.nl/>

www.ndff.nl

www.zoogdiervereniging.nl/

De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland

Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

Tel. 088 - 006 44 00

www.landschapnoordholland.nl

info@landschapnoordholland.nl